

EUROPEAN CENTRAL BANK

EUROSYSTEM

Ekonomikos biuletenis

2017 / 1

Atnaujinta informacija apie ekonominę ir pinigų aplinkos raidą

Santrauka

2016 m. gruodžio mėn. priimtais sprendimais dėl pinigų politikos pavyko išsaugoti labai palankias finansavimo sąlygas, būtinas, kad infliacija vidutiniu laikotarpiu sugrįžtų į mažesnę kaip 2 %, bet jam artimą lygį. ECB taikomos priemonės ir toliau padeda užtikrinti geras įmonių bei namų ūkių skolinimosi sąlygas. Kaip ir buvo tikėtasi, pastaruoju metu padidėjo bendroji infliacija, daugiausia dėl energijos kainas veikiančių bazės efektų, tačiau spaudimas grynajai infliacijai tebėra nedidelis. Valdančioji taryba ir toliau laikys infliacijos pagal SVKI pokyčius nereikšmingais, jeigu bus manoma, kad jie yra trumpalaikiai arba nedaro poveikio vidutinio laikotarpio kainų stabilumo perspektyvai.

Turimi pasauliniai rodikliai rodo, kad 2016 m. pabaigoje pasaulinio aktyvumo pagyvėjimas ir prekybos augimas tebebuvo nuosaikus. Pasaulinės finansinės sąlygos griežtėjo, o besiformuojančios rinkos ekonomikos šalyse buvo fiksuojamas kapitalo nutekėjimas. Dėl silpnėjančio neigiamo energijos kainų poveikio pasaulinė bendroji infliacija padidėjo. Tebevyrauja rizika, kad pasaulio ekonomikos aktyvumas gali būti mažesnis, nei numatyta, ypač dėl politinio neapibrėžtumo ir finansinio disbalanso.

Nuo Valdančiosios tarybos posėdžio 2016 m. gruodžio 8 d. euro zonos valstybių vyriausybės obligacijų pajamingumai sumažėjo, o vidutinio termino EONIA išankstinių sandorių kreivė pakrypo žemyn. Ne finansų bendrovių akcijų kainos pakilo, o obligacijų pajamingumo skirtumai sumažėjo. Sprendžiant pagal prekybos apimtį, euro kursas iš esmės buvo stabilus.

Euro zonos ekonomika tebeauga ir stiprėja, o tai daugiausia skatino vidaus paklausa. Manoma, kad ateityje ekonomikos plėtra toliau stiprės. ECB pinigų politikos priemonių poveikis skatina vidaus paklausą ir palengvina tebevykstantį finansinio įsiskolinimo mažinimą. Investicijų atsigavimą vis dar lemia labai palankios finansavimo sąlygos ir didėjantis įmonių pelningumas. Be to, dėl, be kitų dalykų, anksčiau įgyvendintų struktūrinių reformų toliau didėjantis užimtumas daro teigiamą poveikį asmeniniam vartojimui, nes auga namų ūkių realiosios disponuojamosios pajamos. Taip pat yra ženklų, kad šiek tiek labiau atsigauja pasaulio ekonomika. Vis dėlto vertinama, kad euro zonos ekonomikos augimą slopins vangiai įgyvendinamos struktūrinės reformos ir nebaigti koreguoti įvairių sektorių balansai. Atsižvelgiant į tai, euro zonos ekonomikos perspektyva vis dar siejama su lėtesnio, negu prognozuota, augimo rizika, daugiausia susijusia su pasauliniais veiksniais.

Eurostato duomenimis, metinė infliacija pagal SVKI euro zonoje 2016 m. gruodžio mėn. sudarė 1,1 % (lapkričio mėn. – 0,6 %). Tai daugiausia susiję su labai padidėjusiu metiniu energijos kainų lygiu, nors dar nėra ženklų, užtikrintai rodančių grynosios infliacijos kilimo tendenciją. Sprendžiant pagal dabartines naftos ateities

sandorių kainas, tikėtina, kad artimiausiu metu bendrosios infliacijos lygis dar didės – daugiausia dėl metinio energijos kainų kitimo tempo. Tačiau vidutiniu laikotarpiu grynosios infliacijos rodikliai turėtų didėti nuosekliau dėl ECB pinigų politikos priemonių, numatomo ekonomikos atsigavimo ir atitinkamai mažėsančio sąstingio.

Nors bankų teikiamų kreditų raida teberodo uždelstą ryšį su ekonomikos ciklu, kredito rizika ir tebevykstančiu finansų ir ne finansų sektorių balansų koregavimu, didėjant nuo 2014 m. birželio mėn. taikomų pinigų politikos priemonių poveikiui, labai gerėja įmonių bei namų ūkių skolinimosi sąlygos, todėl didėja kredito srautai visoje euro zonoje. 2016 m. ketvirtojo ketvirčio euro zonos bankų apklausos dėl skolinimo sąlygų rezultatai rodo, kad paskolų teikimo įmonėms sąlygos iš esmės stabilizuojasi, o visų kategorijų paskolų paklausa toliau sparčiai didėjo. Taigi paskolų privačiajam sektoriui augimo rodikliai toliau pamažu gerėjo. Vertinama, kad bendroji nominalioji ne finansų bendrovių finansavimo skolintomis lėšomis kaina gruodžio mėn. šiek tiek sumažėjo.

2017 m. sausio 19 d. posėdyje, remdamasi reguliaria ekonomine ir pinigų analize, Valdančioji taryba nusprendė nekeisti pagrindinių ECB palūkanų normų. Valdančioji taryba tebmano, kad jos nesikeis arba bus mažesnės dar gana ilgą laiką ir net gerokai ilgiau, negu kol bus vykdoma grynojo turto pirkimo programa. Dėl nestandartinių pinigų politikos priemonių – Valdančioji taryba patvirtina, kad Eurosystema tęs turto pirkimą pagal turto pirkimo programą už 80 mlrd. eurų per mėnesį iki 2017 m. kovo pabaigos. Nuo 2017 m. balandžio mėn. iki gruodžio pabaigos arba ilgiau, jei tai bus būtina, tačiau bet koku atveju tol, kol Valdančioji taryba įsitikins, kad infliacijos raida vėl tapo tvari ir atitinka siekį, turto ketinama pirkti už 60 mlrd. eurų per mėnesį. Bus ne tik perkama turto, bet ir reinvestuojamos pagrindinės pagal turto pirkimo programą įsigytų vertybinių popierių sumos, suėjus jų terminui.

Vertindama ateities perspektyvas, Valdančioji taryba patvirtino, jog siekiant, kad euro zonoje sustiprėtų spaudimas infliacijai ir vidutiniu laikotarpiu norima linkme stumtelėtų bendrąją infliaciją, reikalingas labai aukštas skatinimo pinigų politikos priemonėmis lygis. Prireikus reaguoti, Valdančioji taryba imsis visų pagal įgaliojimus turimų priemonių, kad pasiektų savo tikslą. Jeigu perspektyva taps mažiau palanki arba jeigu finansinės sąlygos taps nesuderinamos su grįžimu prie tvarios infliacijos raidos, Valdančioji taryba bus pasirengusi padidinti programos apimtį ir (arba) trukmę.

© **Europos Centrinis Bankas, 2017**

Pašto adresas 60640 Frankfurtas prie Maino, Vokietija
Telefonas +49 69 1344 0
Internetas www.ecb.europa.eu

Visos teisės saugomos. Leidžiama perspausdinti švietimo ir nekomerciniais tikslais, jei nurodomas šaltinis.

Atsakomybė už šio biuletenio parengimą tenka ECB vykdomajai valdybai. Vertimus atlieka ir skelbia nacionaliniai centriniai bankai.

Šiame leidinyje paskutiniai statistikos duomenys – 2017 m. sausio 18 d.

ISSN 2363-3514 (pdf)
ES katalogo numeris QB-BP-17-001-LT-N (pdf)